

κρὸν ἐνώπιον τῆς πειστικῆς δυνάμεως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Κατὰ πρῶτον ὁ μέγας Θεοδοσίος (391) ἐξέδωκε νόμον κατὰ τῆς εἰδωλολατρίας· ὁ Ἀρκάδιος ἀφῆρσεν (396) ἀπὸ τῶν ἱερέων τὰ προνόμιά των καὶ διέταξε τὴν καταδάφισιν τῶν ἐλληνικῶν ναῶν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης αἱ πόλεις ἐγένοντο χριστιανικαὶ καὶ μόνον ἐπὶ ὄρεων ἀβάτων διτηρήθη ἔτι ἡ παλαιὰ δεισιδαιμονία· γέα δὲ διατάγματα τοῦ νεωτέρου Θεοδοσίου ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἰσέτι ἀπηγορευμέναι θυσίαι ἐτελοῦντο, καὶ ἀληθῶς μετὰ πολλοὺς αἰῶνας βραδύτερον οἱ Ἐλευθερολάκωνες προσῆλθον εἰς τὸν χριστιανισμόν.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ.

Ἐκ τῶν προϊστορηθέντων γινώσκομεν ἤδη ἔτι ἡ Ἑλλάς, διαρκούσης τῆς ῥωμαιοκρατίας, προέβαινεν ἐπὶ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον καὶ ἰδίως ἀφ' οὗτου ἐγένετο τὸ θέατρον τοῦ πρώτου μυθριδατικῆς πολέμου. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ διατελοῦσα καταστάσει, πάντοτε διὰ τῆς περὶ τὴν παιδείαν ἀναμφωβητήτου ὑπεροχῆς τῆς ἐνέπνεε σέβας εἰς τοὺς νικητὰς αὐτῆς. Αἱ Ἀθηναί, ὡς ἐστία ἀρχικῆ πάσης σοφίας, τιμῶμεναι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἢ τοῦλάχιστον παρὰ τινῶν ἐξ αὐτῶν, διετήρησαν σκιάν τινα πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐξηκολούθησαν νὰ ὦσιν ἔδρα ἐπιστημονικῶν σπουδῶν· βραδύτερον δὲ διεκοσμήθησαν ἐσωτερικῶς καὶ καθωραίσθησαν ἐξωτερικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἐκτὸς δὲ τῆς πόλεως ταύτης ὑφίσταντο ἔτι ὡς καταγῶγια ἡ κέντρα ἐλληνικῆς παιδείσεως ἡ Ἀλεξάνδρεια, τὸ Πέργαμον καὶ ἡ Ρόδος καὶ πρὸς τούτοις ἡ Ἰμαζον ἡ Ἀντιόχεια, ἡ Ἀπολλωνία, ἡ Μασσαλία καὶ ἡ Βηρυττός. Οἱ πλεῖστοι τῶν